

VIHORLATSKÁ HVEZDÁREŇ v HUMENNOM

Vihorlatská hviezdáreň v Humennom je regionálnou špecializovanou vedecko-výskumnou, kultúrno-vzdelávacou a odbornou-pozorovateľskou inštitúciou v oblasti astronómie a príbuzných prírodných vied.

Bola založená v roku 1952 a za vyše 50 rokov činnosti sa stala významným centrom astronomického vzdelania, propagácie

pozorovania v regióne Horného Zemplína. Budova hviezdárne je situovaná v strede

mesta a je ľahko dostupná pre návštevníkov. Poskytuje možnosť prednášok v sále pre 50 poslucháčov a pozorovania ďalekohľadom typu Cassegrain s priemerom hlavného zrkadla 250 mm, ktorý je umiestnený v 4 – metrovej kupole.

Odborná činnosť hviezdárne je sústredená na vysunutom odbornom pracovisku na

Astronomickom observatóriu na Kolonickom sedle (ďalej AO), ktorého hlavná budova s 5 metrovou kupolou boli postavené v roku 1999.

AO sa nachádza v horskom sedle v krásnom prostredí medzi pohorím Vihorlat a Bukovskými vrchmi vzdialenom od Humenného 38 km.

Dominantou observatória je Vihorlatský národný teleskop (VNT) ďalekohľad typu Cassegrain s priemerom hlavného zrkadla 1 meter, ktorý je najväčším ďalekohľadom na Slovensku.

Observatórium predstavuje ucelený komplex s celoročnou prevádzkou pre vykonávanie **odbornej** činnosti v oblasti pozorovania premenných hviezd, meteorov a zákrytov hviezd Mesiacom, ale aj **edukačnej** činnosti so zameraním na stredoškolskú mládež,

Hlavným poslaním hvezdárne je na základe pozorovania zhromažďovať, vedecky a odborne zhodnocovať, odborne spracovávať a verejnosti prezentovať najnovšie poznatky z astronómie a príbuzných vied, v regióne Horného Zemplína, najmä v územnom obvode okresov Humenné, Snina, Medzilaborce a Vranov. V rámci svojho poslania hvezdareň plní najmä tieto verejné funkcie a verejnoprospešné činnosti:

- systematicky vykonáva pozorovania premenných hviezd, meteorov, slnečnej fotosféry a zákrytov hviezd Mesiacom
- získané dáta zhromažďuje, archivuje, spracúva a odovzdáva na ďalšie spracovanie
- získané výsledky prezentuje prostredníctvom seminárov doma i v zahraničí
- rieši vlastné výskumné úlohy a podieľa sa na vedeckovýskumnej práci iných inštitúcií
- prostredníctvom vydavateľskej, propagačnej a popularizačnej činnosti zverejňuje výsledky svojej práce
- vykonáva kultúrno-výchovnú činnosť, zabezpečuje kultúrno-spoločenské podujatia a podieľa sa na takejto činnosti iných subjektov
- nadväzuje priame vzťahy s inými právnickými a fyzickými osobami, ktoré pracujú v odbore astronómia a príbuzných vied doma i v zahraničí
- metodicky koordinuje a poradensky usmerňuje astronomické krúžky a iné spoločenské organizácie s astronomickým zameraním v regióne Horného Zemplína
- podieľa sa na rozvoji cestovného ruchu na území Prešovského samosprávneho kraja.

Pre verejnosť poskytujeme nasledovné formy popularizácie:

Exkurzie - Prehliadka Hvezdárne, Observatória a Vihorlatského národného teleskopu s výkladom o odbornom programe observatória.

Prednášky pre žiakov základných škôl - Ponúkame vlastné programy určené na doplnenie a rozšírenie učiva fyziky. Návštevníci si môžu vybrať tému prednášky zo [zoznamu](#).

Odborné prednášky - Ponúkame vlastné audiovizuálne programy podľa [zoznamu](#).

Filmové popoludnia - Populárno-vedecké filmy. Návštevníci si môžu vopred vybrať zo [zoznamu](#).

Večerné exkurzie - Pri večerných návštevách je možnosť prehliadky Mesiaca a planét slnečnej sústavy, pravdaže ak sú v danej chvíli objekty nad obzorom. Špecialitou v Kolonici je tmavá obloha, na ktorej je veľmi dobre vidno aj tzv. deep sky objekty, čiže hmloviny, hviezdokopy, galaxie. Tieto si možno nerušene prezrieť zase len vtedy, keď Mesiac nie je nad obzorom. Úspech večerných pozorovaní závisí od počasia. Aj preto je dobré konzultovať termín návštevy s pracovníkom observatória ešte niekoľko hodín pred príchodom.

Asistencia pri nočných odborných pozorovaniach - Nový produkt, ktorý na žiadnej inej slovenskej hvezdárni nenájdete. Ponúkame možnosť zapojiť sa priamo do plnenia výskumných úloh observatória. Návštevník asistuje odbornému pozorovateľovi pri obsluhu metrového teleskopu, fotoelektrického fotometra, CCD kamier na iných teleskopoch AO, fotografických prístrojoch, atď... Po úspešnom absolvovaní celej noci odchádza s vlastným výsledkom. Napríklad svetelnou krivkou premennej hviezdy, fotografiou meteoru, galaxie a pod.

Otváracie hodiny pre verejnosť :

	Hvezdárň Humenné		AO Kolonica
Pondelok	7:30 – 15:30		Vzhľadom na vedecko-výskumné úlohy observatória je možná len vopred ohlásená návšteva. Ohlásiť sa treba na niektorom z kontaktov hvezdárne v Humennom. Denné exkurzie je možné uskutočniť každý deň v čase od 11:00 do 14:00 . Čas večerných pozorovaní treba dohodnúť s pracovníkom observatória tel.: 057/ 767 4348 za účelom prispôsobenia sa odbornému programu.
Utorok	7:30 – 15:30		
Streda	7:30 – 15:30	19:00 – 22:00	
Štvrtok	7:30 – 15:30		
Piatok	7:30 – 15:30	19:00 – 22:00	
Sobota	zatvorené		
Nedeľa	zatvorené		

Cenník služieb:

	Trvanie podujatia	Minimálny počet účastníkov	Cena pre školskú mládež	Cena pre ostatnú verejnosť
Individuálna exkurzia	30 minút	2	1,00 € / 30,126 Sk / osoba	1,50 € / 45,189 Sk / osoba
Skupinová exkurzia	60 minút	10	1,00 € / 30,126 Sk / osoba	1,50 € / 45,189 Sk / osoba
Večerná exkurzia	60 minút	10	1,00 € / 30,126 Sk / osoba	1,50 € / 45,189 Sk / osoba
Asistencia pri nočných odborných pozorovaniach	celá noc	1	10,00 € / 301,26 Sk/ osoba	10,00 € / 301,26 Sk/ osoba

Adresa : Mierova 4, Humenné 066 01
Tel. : 057/ 775 4753
e-mail : vihorlatobs1@stonline.sk
web : www.astrokolonica.sk

Spracoval : RNDr. Igor Kudzej, CSc.
riaditeľ hvezdárne